GENT = = NOVA

Periodic Catalanista : : : : Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"

SORTIRÁ CADA DISSABTE

ANY XVI — BADALONA 19 SETEMBRE 1914 — NÚM. 668

Redacció i Administració: Carrer Lluc, 51, 53 i 55 i Carrer Sant Francesc, 58 i 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims

Tots els trevalls se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna a aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista la acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret i el deber de cooperar-hi tots els catalans moguts per les aspiracións del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar i sentir en materies religioses, polítiques i socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMLEA DE LA UNIÓ CATALANISTA)

Som neutrals?

Seguint les regles establertes pel formulisme diplomátic, al declarar-se la guerra entre 'ls diferents Estats d' Europa en lluita, els demés, i entre ells l' Estat espanyol, anaren declarant-se neutrals.

Si la neutralitat vol dir fredor, indiferencia, en cap Estat d' Europa regeix en realitat, i a Espanya sols se mantè en les esferes governamentals, car a fora d' elles, els ciutadans se manifesten clarament en un o altre sentit dels beligerants; no cal sinó esmentar que no passen dos díes sense que el quefe de Govern faci declaracions de neutralitat. Si la neutralitat signifiqués tantsols la no intervenció material en la lluita, som neutrals.

En aqueixa qüestió entre neutralitat real i neutralitat convenient, s' hi mostren diferents aspectes socials amb els que 's descobreixen els instints fins ara inconeguts de molts homes i fins de col-lectivitats, car mentres uns se declaren enamorats de l' imperialista Alemanya, altres s' enamoren de la jacobina França, uns altres, més egoistes, no volen ni sentir parlar d' ambdúes sentimentalitats, i tots junts, salvant poques excepcions, obliden que lo que ara se discuteix amb les armes no ès la qüestió de l' Alemanya contra la França, sinó el fet de si deu regir en lo successiu els pobles un sentiment d' humana llibertat o de rigorisme imperialista.

Cal estudiar serenament la qüestió. El fet inicial de l' actual conflicte, ha sigut la declaració de guerra d' Austria-Hungría a Servia per no haber volgut donar aquesta satisfaccións per l' atentat de Sarajevo, a qual declaració se sabía hi contestaría Russia per haber ja abans declarat que no permetría l' atac contra cap poble de raça eslava. La declaració de guerra per part d' Austria sabent, com li diu la seva historia, que 'ls sèus exércits porten sempre la de perdre, tenint per devant a Russia, había de respondre a qualque combinació de força que no trigá a manifestar-se amb Alemanya, que seguidament declará la guerra a tots els Estats del sèu voltant, i que per a veure de mellor lograr els sèus propósits, no va tenir inconvenient en atropellar els drets de Bélgica, que s' había declarat neutral, pretenent fer-hi passar les seves tropes. Amb aqueix sol fet de no respectar els drets d' un poble a disfrutar de la pau que proclamá, n' hi há abastament per a condempnar la conducta d' un Estat, empró més el condemnarem al observar que de l'Europa és l' únic Estat que s' ha preparat per a la guerra, l' únic que ha sentit en ses entranyes aletejar un ferm desig imperialista, de dominació europea, sinó mondial; l' únic que, al començ de la lluita, els sèus fills se sentíen victoriosos, tal debía èsser la seguretat de la seva preparació guerrera. Si Alemanya s' ha preparat tant per a la guerra, se comprèn facilment que la provoqués, i ens empeny a creure-ho, després de lo que ès ja innegable en la lluita actual, el record de quan ara fa pocs anys enviá sobtadament un vaixell de guerra a Agadir, demanant per força terrenys a l' Africa, lo qual, vist lo d' ara, esplica que ja aleshores cercava pretextes, que 'ls altres Estats, potser per no prou preparació guerrera, no volgueren que se 'n servís, i fou quan,—ho recordem perfectament,—alguns periódics ho qualificaren de triomfs de la diplomacia alemanya, lo que, pels fets d' ara, se desprèn que no fou més que un toc d' atenció que 'ls demés Estats reberen i aprofitaren per a l' avenir.

No habem pas de negar ni discutir que a l'Alemanya hi hagin o deixin d'haber-hi homes de gran válua científica, empró lo cert ès que tota la força intel-lectual d'aqueixos homes ha quedat embolcallada per l' ambient imperialista que senten tots els

homes d' Alemanya amb rara generalitat, per no dir unanimitat. Fins diriem, que, potser, aqueixa intel-lectualitat ha sigut un causant de la acció imperialista del sèu poble, puix havía de fer-li entendre l'erro en seguir la sèva dèria acaparadora de pobles, i no empenye'l com ha vingut fent fins ara per aquella via.

Probat que si no ès l'iniciadora, fou la que decidí el que s'anés a l'actual destroça humana, no és possible que ni una minça sentimentalitat se declari en favor d' Alemanya.

Ens habém de declarar en favor de la França? Potser si que una franca espontaneitat nostra s'hi decantaría, car recordem que d'ella n'han sortit formoses idealitats d'una veritable gernació de grans homes que han irradiat al mon el sèu saber amb diferentes concepcions socials, polítiques i filosófiques; empró no oblidem tampoc que si per als altres han espandit ideals de lliberació, en la sèva col-lectivitat hi viuen encare fortes reminiscencies de l'esperit jacobí, centralitzador.

Ens declararíem per l' Anglaterra? Dirém que després de Servia i Bélgica, que lluiten per la sèva independencia, i que per açó mereixen tota la nostra simpatía, Anglaterra mereix, en el conflicte actual, l' estimació de tots, car la sèva intervenció en el conflicte ha sigut,-per humanitat o per egoisme, ja que ningú ès capáç de desxifrar per complert els secrets dels sentiments d' un Estat,-per un motiu humá, noble i de llibertat, l'haber sortit en defença de drets trepitjats per la brutalitat de la força al no respectar Alemanya la neutralitat de Bélgica.

Aquest ès el concepte que de cada Estat tenim format en aqueixa sagnant lluita, empró com que en la guerra d' ara s' hi ventila qualque cosa més que la potencialitat de quiscú, car s' hi disputen el predomini europeu dugues doctrines completament oposades, haurém de dir el nostre parer i el nostre desig.

Representa Alemanya l' acció imperialista qui vol junyir sots el sèu ceptre tots els pobles que pugui, com ho ha demostrat a l'atiar a l' Austria que s' acabés d'absorvir el tros de Servia que quedaba lliure. Per contracop, l' Anglaterra ès l'Estat qui acaba de votar l' autonomia per a l'Irlanda, qui surt a la defensa de la llibertat de Bélgica, qui fa proclamar pel Tzar de Russia la reconstitució lliure de la Polonia fins ara esquarterada, qui ajuda a França per a recuperar l' Alsacia i la Lorena, qui, segurament, fará retornar a Italia la part que Austria se li va quedar. La nostra simpatía, el nostre desig, ès ben clar, que ès de la banda d'Anglaterra, de Servia, de Bélgica i fins de França, car representen la lliberació dels pobles esclaus i l'aixafafament complert de l'imperialisme, que si d'aquesta lluita triomfava se'n originarien un seguit de guerres que dificilment veuriem acabades.

Per çó diem al començament que no creièm en la nostra neutralitat, si la neutralitat vol dir fredor, indiferencia, car si el nostre pensament pogués obrar, la lluita hauría ja acabada en favor dels pobles qui representen la lliberació aixafant aqueix mónstre de cent caps que s'anomena imperialisme.

Comentari

A no ser per les extraordinaries circunstancies actuals, que monopolitzen gairebé per complet l' atenció del públic i les columnes del diaris, la súbita destitució de l' Unamuno hauría fet més soroll i haguera interessat mès a la opinió de lo que ho ha fet are.

Perquè, sens decendir a detalls, ès un fet insólit el que per motius purament burocrátics un ministre qualsevol es cregui en el dret de pendre una mida tan severa contra una de les més altes intelectualitats castellanes del nostre temps. La nostra condició de catalans, el haver tingut de combatre més d' una vegada l' Unamuno com enemic, treu en aquest cas tota parcialitat en els nostres judicis i ens permet exterioritzar la nostra protesta dins de la més completa aquanimitat.

El fet, no obstant s' explica perfectament, donada la organització burocrática de l' Estat, i si no's tractés d' una personalitat de relleu, ningú en faría cas, ja que ben mirat la culpa més que del ministre es dels mateixos catedrátics que se avenen a èsser tractats com a vulgars funcionaris, a canvi de certes ventatges d' ordre material que' ls permeten viure tranquilament de la nómina i ascendir no en virtut de llurs mérits i talents, sinó per escalafó, com qualsevol empleat d' hisenda o porter de ministeri.

Açó ressalta amb tota evidencia al observar com els catedrátics que s' hagueren aixecat com un sol home si una nova disposició ministerial hagués posat en perill llurs drets de classe o els hagués tocat la menjadora, callen are com uns morts preferint estar bé amb el ministre, que sortir a la defensa del company caigut.

Magnífica i cómoda posició que dona mostres de la sabiduría dels catedrátics espanyols que saben que si son bons mandataris del govern no sols continuarán disfrutant en pau i tranquilitat de llurs cárrecs, sinó que poden ésser premiats amb el govern civil d' alguna provincia de tercer ordre o amb l' acta de diputat d' algún districte «cunero».

Pero don Miquel de Unamuno no necessita el rectorat de la Universitat de Salamanca per a acreditar el sèu talent, ni li fa falta l' escalafó per enlairar-se per demunt de la massa anónima de catedrátics funcionaris.

JEPUS

ESCOLA DE MÚSICA

Lliçons de Piano, Violí, Solfeix i Teoría

a càrrec del professor

JAUME COSTA

Lluch, 94 - Badalona

D'una denuncia i d'un diari que podría resultar delator

Ha sigut denunciat el formòs i patriótic discurs que pronunciá el President del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l' Industria en el solemne acte de fer entrega al Ajuntament de Barcelona, d'una rica bandera catalana, costejada per suscripció popular, de qual acte varem donarne noticia en el número prop-passat i del que suposem n'estarán ben enterats nostres llegidors per la premsa diaria de la veina capital, igualment que del discurs, perqué molts dels referits diaris varen publicar-lo íntegre. El fiscal ha vist en el contingut del discurs del President del C. A. de D. del C. i de l'I., el delicte d'instigació a la rebel-lió i ha processat al sèu autor, l'infadigable i ferm catalanista En Josep Puig i Esteve.

Sentim moltissim i com a propies les molesties que sofrirà amb el procés el digne President del C. A. de D. del C. i de l'I., i enviem an ell i a la entítat que presideix, el testimoni de nostra consideració, tot desitjant al senyor Puig i Esteve surti lliure ben aviat del procés, que per suposat delicte de rebel-lió se li segueix.

—

Donada noticia del procesament del senyor Puig i Esteve, creièm es nostre deure patentitzar al públic la conducta d'un diari barceloní que diu estimar a Catalunya, peró que está escrit en llengua que no ès la catalana, per haber publicat un comentari a un parragraf del discurs referit, en el qual *El Diluvio*, que es el diari abans aludit, fà consideracions ben poc afectes i gens favorables al discurs, atribuint-li suposada delinqüencia en el sèu autor.

Per a que's vegi que no exagerem, reproduim a continuació els parragrafs de *El Diluvio* en els que se sosté l'abans dita opinió. Diuen aixís:

«Nosotros creemos que en alguno de esos últimos extremos hay una exageración que los enemigos de Cataluña pueden aprovechar. Aquí no hay nación alguna esclavizada y la libertad de Cataluña es la misma de España.

«Aquellos extremos han tenído por consecuencia el andar por las calles algunos ilusos profiriendo gritos no muy correctos, y subversivos y de los que nosotros, como catalanes honrándonos de ser españoles, enérgicamente protestamos. Las estridencias son impropias de un pueblo comoel nuestro, que quiere tener por norma la serenidad.»

Aquestes ratlles de *El Diluvio*, conscient o inconscientment, haurán donat la feina feta al fiscal. Si el representant del Ministeri públic no se'n va adonar, *El Diluvio* amb el sèu escrit li haurà pogut recordar, que'n el discurs aquell s'hi pot atribuir un suposat delicte.

Anys enderrera era *El Liberal* que senyalaba i denunciaba suposat delictes comesos, segons ell, per els catalanistes,—el cas per nosaltres dolorossísim del inolvidable amic Manau ne fou una prova,—i en qual feina era secundat de tant en tant per *El Progreso*. Avui es *El Diluvio* el que ho fà, renegant del temps que ha fet de federal nacionalista, encara que escribint en castellà, segurament per a no èsser «estridente» i agradar «a los enemigos de Cataluña.»

No ha parat en aixó la tasca periodística de *El Diluvio* en aquets díes, sinó que ha publicat articles i solts d' igual istil dels que publicaba quan militaba o secundaba l' acció de l' «Union Republicana» que dirigía a Barcelona En Lerroux, abans de la Solidaritat.

Sols manca sapiguer quan ès que *El Diluvio* ha enganyat o enganya als seus llegidors; si quan era republicá centralista, o quan feia de nacionalista, o are que torna fer de patriota espanyolista.

Nosaltres creièm que 'ls ha enganyat sempre i que va fer de nacionalista per conveniencia. La prova èll mateix ens la dona en el solt que copiem al dir: «Aquí no hay nación alguna esclavizada...» puix que en els pobles on no hi hagi poders ussurpats o sigui esclavitut, no hi existirá el problema nacionalista. Amb dita afirmació *El Diluvio* confessa que a Espanya no hi han qüestions nacionalistes. ¿Perquè, doncs, s' en va dir *El Diluvio* de nacionalista?

El mot de nacionalista en *El Diluvio* debía èsser sols una etiqueta, que 'n aquella casa varen lluir un quan temps, qui sab si per a demostrarnos que saben seguir a totes les idees, potser encara que sigui sense sentir-les.

Teatres

Saló Cine Nou: «*Reinar después de morir*» drama en tres actes de D. Lluis Velez de Guevara—Companyía Calvo.

En veritat, no 's pot dir mal del drama d' En Lluis Velez de Guevara, refós pel notable escriptor en Ferrán Villegas, perquè els sèus versos, exornats amb inspirades imatges, son grats d' oir i dignes d' encomi; pero en la representació que del mateix va fer-se, dimecres prop-passat, en el Saló Cine Nou, la Companyía Calvo no va lograr posar de relleu les belleses de l' obra, i ès ben just, si bé tambe ès de doldre, que califiquem de dolenta la labor artística d' aquella.

Excepció feta d' en Ricart Calvo, que en certs moments estigué brillantíssim, encara que en altres, amb tot i recitar els versos amb una gracia que ja voldríen per a si molts actors renomenats, no va lograr donar al sèu gest la expressió deguda, notant-se certa falta de vigorositat, i exceptuant també al Sr. Vaz, que va interpretar amb acert el paper de *Rei*, ens trobem amb uns actors no gaire dignes de tigurar com a tals.

Les senyores Marsal i Llorente insegures en el seu paper i recitant bastant — posem-hi un «bastant» per atenuar-ho—malament, van col-laborar a que el drama sigués, en certes ocasions, aburridissim.

Dels demés senyors, per èsser els sèus papers d' una importancia molt relativa, no ès precís fer-ne menció.

Repetim que el Sr. Calvo recita els versos admirablement, pero això, amb tot i èsser molt, no ès suficient en certes ocasions.

I descrita ja, encara que en poques paraules, la impressió rebuda en la funció del dimecres, posem punt final an aquest comprimit de crónica de teatres.

N.

De l' Ajuntament

Sessió de segona convocatoria del dia 16 de l'actual

Començá a dos quarts de nou baix la presidencia de l' Arcalde En Josep Casas, assistint-hi els regidors senyors San Martín, Viza, Padrós Vidal, Bachs, Costa, García, Estruch, Viñas i Cuixart.

Després de llegida fou aprovada l' acta de la sessió anterior.

—Fou llegit un ofici de la Societat General d' Aigues de Barcelona acceptant la rescició del contracte per al suministre d' aigua de la font del carrer de Manresá. S' acordá l' enterat.

—A proposta de la Comissió d' Obres se concediren els permisos demanats per En Pere Ricart, En Gaspar Esteve, el Duc de Solferino, En Joaquim Sarriera, En Rafel Padrós, En Lluis Parés Basangé i N' Antoni Lleal.

—S' aprová un parer del Sindic declarant exemp del servei el minyó En Ramón Martí Trias.

—S' aprová aixís mateix un altre parer de la Comissió de Governació desestimant una instancia de varis veins del districte tercer demanant el nomenament d' un sereno.

Se funda el parer en que s'hi oposa l' article 7 del Reglament d' aquell Cos, i, la Llei Municipal que disposa que dits nomenaments son d' incumbencia de l' Arcaldía.

—Passaren a les respectives Comissions les instancies sobre obres presentades per En Celestí Vall, En Miquel Riera, En Josep Estapé, N' Antoni Poch i En Pere Borrás; de l' Energía Eléctrica de Cataluña, sol·licitant instal·lar una línea subterránia en el carrer de Arrabal i un altre de Na Celia Albareda per a ingressar a l' Escola de Tall.

—S' aprová la distribució de fondos del mes actual que puja 35.011'69 pessetes.

—També s' aprovaren les nómines de la brigada eventual en la que 'ls jornals pujen 221'50 pessetes i els carros 140 pessetes.

—S' acordá agrair l' invitació que fà la Societat Coral «Alba» per a la festa que organitza per el día 23 del corrent amb motiu de l' inauguració d' un estandart.

Moció.—En García, referint-se a la Capella inaugurada en la Casa Alberg, demana al Arcalde que no's violenti la conciencia dels assilats en dita Casa. La Presidencia li contesta que l' esmentada Capella ès per a l' ús particular de les Germanes que cuiden la Casa Alberg, i que hi ha la més absoluta tolerancia de creencies, i que vetllará perque continui essent-hi. En García agraeix aquestes manifestacions, i no habent-hi més assumptes a tractar s' aixecá la sessió.

L'anti-catalanisme del lerrouxisme

Feia un temps, d' ençá que 'l lerrouxisme de Barcelona va fer coalició amb l' U. F. N. R., que 'ls lerrouxistes barcelonins feien alló que s' en diu bastanta bondat, amb les coses i accions que tenien relació o eren fetes per el Catalanisme, encara que de tant en tant ensenyessin qulcom el sèu poc afecte a tota acció catalanitzant.

Aquest diem-ne respecte dels radicals barcelonins, a les idees dels sèus aliats en les darreres eleccions, ara ha sigut romput precisament per una personalitat que 'n podém dir una de les primeres mentalitats del partit, el Diputat a Corts En Giner de los Rios, en un article titolat «Coincidencias» de tons altament espanyolistes, en el que malparla del Catalanisme al extrem de tornar a dir aquell tópic tan gastat per ells, de que a Barcelona son la salvaguarda de l'integritat de la patria i de que serveixen de resclosa a Catalunya al desbordament del que ells ne diuen moviment anti-espanyol. Vegis com s'esplica: «que el día que el partido radical se anule, ese será el instante del desbordamiento anti-español de unos indivíduos ciegos por una pasión sin sentido».

Tot açó ens ho diu En Giner considerant «coincidencia» el que en el N. d' Espanya s'hagi xiulat, proferit crits i amenaçat i atropellat an En Lerroux, en protesta de les seves declaracions decididament en pró de l'intervenció del Estat espanyol en l' actual guerra, fetes a França; i que al cap de pocs dies al èsser en la diada de l'onze de Setembre i al solemnitzar-la els catalanistes, portats per el sèu entussiasme patriótic, hagin victorejat a Catalunya i a sa llibertat, cantant-se en la via pública «Els Segadors», succés que, com ès llógic i natural, ès repeteix tots els anys al conmemorar la trista i a la vegada gloriosa jornada.

Amb aquesta actitut i a costa nostra, En Giner de los Rios deu pretendre reconquerir en la massa popular espanyola simpatía per a En Lerroux, ara que sembla que l' ha perduda amb les dites declaracions.

També copía com *El Diluvio*, un parràgraf del discurs del President del C. A. de D. del C. de l'I traduit al castellá, que un setmanari diu que dit parràgraf no es agè a haber sigut denunciat el referit discurs; al ensemps que *El Progreso* senyalaba la presencia d' uns soldats a la plaça de san Jaume indicant, no sabém amb quina intenció, al cos que perteneixíen.

Per nosaltres que vagi fent, puix que no'ls coneixem d'avui, además que amb sa actitut En Giner ens demostra, una vegada mes, l' odi que sent an el moviment nacionalista reconqueridor de les llibertats i drets de Catalunya.

I pensar que aquest Sr. Giner de los Rios per a provar de conseguir una victoria electoral va aliar-se amb un partit nacionalista!

Els federals nacionalistes republicans poden pendre nota dels sentiments d' aquest capitost radical, i veurán amb quina mena de demócrata van anar de brasset en les eleccións llegislatives darreres.

Está vist, tornan aquells temps en que En Lerroux escribía «El alma en los labios». F. T.

Instancia

que per accord del Excm. Ajuntament de Badalona dirigeix al Excm. Ministre de la Governació l'Arcalde de Badalona, en el assumpte del Llegat de D. Vicens de Roca i Pi

«Excelentísimo Señor:

El que suscribe, Alcalde-Presidente del Ayuntamiento de Badalona, provincia de Barcelona, en nombre y representación del mismo, a V. E. acude y respetuosamente expone:

Que don Vicente de Paúl de Roca y Pí, fallecido en Barcelona el 1852, en su último y válido testamento otorgado ante el Notario de la que fué villa de Gracia, don Manuel Lafont, en 14 de Octubre de 1842, dispuso a favor de los pobres y enfermos domiciliados en Badalona, de sus mujeres y familias, de las cuatro casas sitas en la propia ciudad de Barcelona, una en la calle de Petritxol, otra en la de los Encantes, otra en la de San Severo, y otra en la Plaza de la Cucurulla; de una pieza de tierra situada en la Riera de Malla junto al Paseo de Gracia y de cuatro censos.

Que en su dicho testamento nombró administradores de las expresadas casas, terrenos y censos, a los reverendos Cura-Párroco y Vicario que son y serán de la Parroquia de Badalona, y al Heredero de la casa llamada de Rosés, los cuales invertirán en socorro de los enfermos pobres, sus esposas y familias, el producto líquido de dichos bienes, y que en el caso de que alguno de los administradores no pudiese o no quisiese desempeñar el cargo, facultaba al Ayuntamiento de esta población para que le substituyese por una persona de su confianza.

Que después de bastantes años de ocurrido el fallecimiento del testador, en virtud del aumento considerable que habían experimentado las rentas de los bienes legados y el número de habitantes de esta ciudad, se solicitó por el Ayuntamiento se ampliara el Patronato a fin de que en él pudiesen tener intervención las clases populares, y el Gobierno, teniendo en cuenta lo expuesto y reconociendo los sentimientos de caracter religioso que tenía el testador, por R. O. de 6 de Agosto de 1892, agregó a la ampliación al Sr. Cura-Párroco de San José de Badalona y a tres seglares, los cuales serían nombrados por el Gobierno mediante propuestas en terna que formularía el Ayuntamiento.

Que confeccionadas éstas y elevadas a la Superioridad, esta eligió a tres de los propuestos, constituyéndose el Patronato compuesto de los Rdos, Párrocos de Santa María y San José, del Heredero de casa Rosés y de tres seglares más.

Que expedientado el Patronato por supuestas irregularidades cometidas en la administración, fueron suspendidos en sus cargos los tres patronos seglares de la ampliación.

Que para cubrir dichas vacantes se nombró interinamente por el Gobierno, en 5 de Diciembre de 1905, a don Jaime Botey Garriga, don Juan Bta. Soler Rectoret y don Francisco de A. Planas y Molins, los cuales en la actualidad ejercen el cargo.

Que en virtud del estado de opinión de Badalona, población esencialmente obrera, ya en el aludido año gran número de entidades y especialmente las de socorros mútuos en ella establecidas solicitaron del Ministerio del digno cargo de V. E. se les concediera intervención en la administración del Legado.

Que a tenor de lo dispuesto en el artículo 36 de la Instrucción del Protectorado del Gobierno en la beneficiencia particular de 14 de Marzo de 1899, no pueden ejercer el cargo de Patronos el fundacional D. Francisco de A. Rosés, Heredero de la casa de dicho nombre, por hallarse concursado, y el interino D. Juau Bta. Soler, no solo por estar impedido físicamente a causa de su avanzada edad, sinó por habitar en Barcelona, circunstancias que hacen que desde muchísimo tiempo no haya podido asistir a las sesiones del Patronato y que ignore por consiguiente las necesidades de los enfermos pobres de esta población, y

Que en vista de la forma anómala con que funciona la administración del Legado cuyos Patronos seglares de la ampliación vienen ejerciendo el cargo interinamente desde 1905; que uno de ellos o sea el Sr. Soler no ha concurrido hace algunos años a las deliberaciones de la misma, y que el fundacional se halla incapacitado según la regla 2.ª del citado artículo 36 de la Instrucción, el Ayuntamiento de mi presidencia, en sesión de 3 del actual, acordó suplicar atentamente a V. E:

1.º Que con arreglo al artículo 6.º del R. D. aprobando la referida Instrucción, que dice «que se respetará siempre la voluntad de los fundadores», pueda desde luego esta Corporación Municipal hacer uso de dicho derecho uombrando el substituto del Sr. Rosés.

2.º Que teniendo en cuenta que las Corporaciones Municipales son organismos esencialmente políticos, y la necesidad de substraer al Legado de su influencia, que podría perturbarlo, se sirva modificar la R. O. de ampliación de 6 de Agosto de 1908 en el sentido de que en vez de ser el Ayuntamiento el que proponga las ternas para el nombramiento de los tres patronos seglares, sean estos nombrados uno por dicho Ayuntamiento, si es que en el Patronato no tiene ya elegido algún substituto de los fundacionales; otro en representación de las Hermandades y Monte-píos de esta ciudad, que será nombrado por los presidentes de los mismos, y otro representante de las entidades obreras, recreativas, culturales y patronales, nombrado en la propia forma que el anterior.

3.º Que en el caso de que el Ayuntamiento ya tenga representación en el Patronato por haber substituído a alguno de los patronos fundacionales, el que le correspondería elegirlo sea por los Presidentes de las Sociedades culturales y recreativas.

4.º Que los cargos seglares de la ampliación se renueven cada cinco años, pudiendo ser reelegidos los que les corresponda cesar.

5.º Que en atención a que los administradores interinos D. Francisco de A. Planas y D. Jaime Botey han demostrado en todas las ocasiones un gran celo e interés en favor de los enfermos pobres de Badalona, se les nombre Patronos efectivos hasta terminar el periodo de los cinco años, cn cuya fecha deberán cesar.

6.º Que las vacantes que en su día se produzcan por los señores D. Jaime Botey y D. Francisco de A. Planas, sean ocupadas una por un representante de la prensa local, y el otro nombrado por los Presidentes de las entidades patronales y recreativas.

7.º Que en virtud de nombrarse ya representante directo las entidades recreativas y patronales, según se establece, en el artículo anterior dejarán de intervenir en la elección de representante para las sociedades obreras, recreativas, culturales y patronales, conforme determina la condición 2.ª, dejando este lugar de la exclusiva elección de los representantes obreras y culturales.

8.º Las personas designadas para estos cargos pueden escojerse de entre todos los badaloneses y de los que sin serlo acrediten diez años de vecindad.

9.º Los patronos fundacionales y el Alcalde velarán por el exacto cumplimiento de la elección y cese de los patronos de ampliación, convocando a su debido tiempo y cuando haya lugar a ello a los interesados, que según queda indicado les corresponda la representación respectiva.

Gracia que el infrascrito, en la representación que ostenta, se promete alcanzar del distinguido y justo proceder de V. E.

Badalona 4 de Agosto de1914.

El Alcalde, *José Casas*»

Noves

NOU DIARI.—Definitivament s' ha acordat fer sortir a primer del any nou de 1915, l' orgue diari portantveu de l' «Unió Catalanista.»

Son molts els catalans que desitjen la sortida de dit diari, lo que fá que ja 's compti amb bastantes inscripcions de suscriptors.

Per les noticies que 'n tenim, sabem que 'l portantveu diari de l' «Unió Catalanista» comptará amb una completa i extensa informació.

Recomanem a tots els catalanistes procurin inscriurers com a suscriptors per patriotisme puix que tothom sab lo necessari que 's un diari per a la propagació d' un ideal, i ademés també perque a major número d' inscrits podrá donar-se majors ventatjes i servei al públic.

La suscripció ès voluntaria, peró siguent la quota mínima de 1 pta. al mes, a Barcelona, i de 3'50 ptes. trimestre a les demés poblacions catalanes.

••

RECTIFICACIÓ.—Al donar compte de les entitats, grupos i ciutadans que portaren corones i rams al monument d' En Rafel Casanova, varem sufrir una equivocació en un nom, que avui volem rectificar, malgrat suposar que ja ho debíen fer nostres llegidors.

Deiem entre altres noms, que s' hi varen portar «dues corones a la memoria den Joan Manau» essent aixís que debía dir den Lluis Manau, nostre inolvidable amic.

••

L' IDIOMA FRANCÉS
pot apendres
en menys de sis mesos
: ACADEMIA MERCANTIL :
SANT JOAQUIM, 23 BADALONA
Método nou i exclussiu

«RENAIXEMENT.» — Nostre volgut confrare *Renaixement* de Barcelona, va publicar un magnific número extraordinari, per a commemorar el segón centenari del 11 de Setembre de 1714, amb un important nombre de gravats i text escullidissim suscrit per les personalitats de mes relleu de l' «Unió Catalanista» i per distingits literats catalans. Entre les firmes s' hi llegeixen els noms del Dr. Martí i Juliá, Victor Catalá, Francesc Maciá, A. Rubió i Lluch, M. Folguera i Duran, Agnes Armengol de Badía, Josep Rafel Carreras, A. Suñol, Franquesa i Gomis, Miret i Sans, Rodergas Calmell, Ramón E. Bassegoda, etc.

El número obtingué un gros exit puix quedá agotat al poc temps de posat a la venda.

••

GORRES NOVITAT
Mar, 58 - Sombrerería de M. Riera

••

A FAVOR DE LA PAU.—La Joventut d' U. F. N. R. de Barcelona ens ha enviat al Manifest, que publicá el dia primer del corrent, declarant-se partidaris de fer una acció a favor de la pau; el que ja coneixerán nostres llegidors, per haver-lo publicat oportunament la premsa diaria del referit partit.

••

NAIXEMENT.—La muller del regidor d' aquest Ajuntament En Francesc Soler i Badía ha donat a llum una noia.

Nostra enhorabona.

••

LLUIS PARÈS BASANGÈ
Gran rebaixa en el preu de les lámparas
Mar, 6 - Badalona - Teléfono, 9095

••

«EL ALBA».—Dimecres vinent día 23 del corrent al vespre, aquesta Agrupació coral celebrará un Festival que tindrá lloc en el Teatre Zorrilla amb motiu d' inaugurar un nou estandart.

Se representarán les boniques sarçueles castellanes *Amor ciego*, *Molinos de viento* i *Gigantes* i *Cabezudos*, amb la cooperació ademés de socis de l' entitat, d'importants elements de Barcelona i una nutrida orquesta. Ademés la Secció coral de l' entitat cantará escollides composicions.

Hem sigut invitats an aquesta festa, atenció que agraim.

••

Proveu la galeta del dia
PALADÁS
De venda en la Confiteria «Antiga Casa Domingo»
Carrer del Lleó, 40.-Badalona

••

NOVA JUNTA.—En virtut del darrer Consell General celebrat per la patriótica entitat «Grop Nacionalista Radical «Catalunya» de Santiago de Cuba, el Consell Directiu de la mateixa ha quedat constituída en la seguent forma:

Consellers: en Cap, En Pere Clavé Ferrer.—*Segón*, En Josep Rovira i Rovira.—*Tresorer*, En Manel Ballesta i Ferrer.—*Secretari Primer*, En Joan Prat i Parera.—*Segón*, En Josep Masip i Mitjans.—*d' Ordre Primer*, En Lluis Bas i Jover.—*Segón*, En Tomás Gorgues i Abello.

••

LLUIS PARÉS BASANGÈ

Despaix de material eléctric

Mar, 6 - Badalona - Teléfono, 9095

••

DEPORTS.—El distingit *sportmann* i estimat amic nostre En Vicens Bosch Costa ha ofert an el «Badalona F. C.» una magnífica Copa per a un concurs de foot-ball quals probes començarán demá a la tarde en el camp que dit Club té al carrer de Manresá de nostra ciutat. En aquest concurs anomenat «Copa Bosch» s'hi han inscrit els més importants equips catalans de foot-ball, lo que fá esperar importantíssims partits que celebrarán tots en el esmentat camp del «Badalona»

—El partit celebrat el diumenge passat en el camp camp del «Bétulo» entre el primer *team* d'aquest equip i el primer del «Catalá, acabá amb empat a dos *goals*.

••

ACADEMIA MUNICIPAL DE TALL

sistema «MARTI» dirigida per

D.ª CARME COROMINAS

Lliçons preparatories pera la confecció de roba blanca, trajos exteriors per a senyora i cotilles, de 3 a 7 de la tarde

Lliçons indispensables per a les senyoretes aspirants a professores.

Conquista, núm. 55 BADALONA

••

***—A pesar de les raonades protestes que per diverses entitats s'han dirigit al Govern per a que suprimeixi, disminueixi o aplaci l'impost d'una pesseta per kilo amb que s'ha gravat el popular producte «Malte Kneipp», sols s' ha pogut conseguir un nou plaç de 30 dies. Aixís ès que, durant el mes de setembre, podrá adquirir-lo el públic sense augment de preu. A partir del primer d' octubre tindrá que pagar-se l' impost. Els paquets portarán allavors una faixa-precinte de paper.

Si bé ès molt agradable que el Govern, en vista de la gran venda que está obtenint el producte, i devant del temor d' una baixa en la renda del café, s'hagi cregut en la obligació de gravar-lo amb un impost, no deixa de ser inoportú en les actuals circunstancies, encarir un producte que's gasta en tantes families.

De totes maneres, amb impost i tot, resulta encara a meitat de preu del café colonial; aixís ès que en res afectará dit impost a la popularitat que frueix ja el «Malte Kneipp».

••

PLANXAT IMPERIAL, per a colls i punys

Sucursal en la SOMBRERERIA de M. RIERA.-MAR, 85

••

CREU ROJA.—Una secció de camillers de la Creu Roja d' aquesta ciutat efectuá el diumenge passat una excursió als boscos de cal Artillé ont hi efectuaren diverses maniobres. Retornaren satisfets a Badalona, sense ocorre cap incident.

••

Tots els que vulguin vestir a la moda, barato i bons genres que vagin a la **Sastrería** den **JOSEP M.ª COLL, Carretera Real, 71.-Badalona.**

••

BARALLES.—Joaquim Bellavista de 45 anys, casat, habitant al carrer de S. Pau 52 i Jaume Costa de 51 anys casat i habitant al carrer de la Caritat 62 varen barallar-se dies enrera produintse els dos lleus ferides de moçegades i esgarrinxades, que 'ls hi foren curades en el Dispensari Municipal pel metge senyor Coret.

El sereno Pere Garriga que 'ls descompartí, ocupá al primer un revólver sense cápsules i al segón un ganivet. S' en ha donat part al Jutjat.

••

DETENCIÓ.—Dimecres de la setmana passada fou detingut per mouré escándol i per faltes de respecte als agents de l' autoritat, En Joan Hernández Aguilar, habitant al carrer de S. Carles d' aquesta població.

••

VACUNACIÓ.—En el Dispensari Municipal se continúa vacunant i revacunant gratuitament tots els díes.

••

Oficina Electro-Técnica per a instalacions eléctriques de totes classes

CARLOS SPADA

Despatx: Sagunto, 123.-Badalona

Instalacions eléctriques per a llum desde 20 pessetes amb garantia en el material i en els treballs

Lámpares eléctriques de filament metálic per a els Voltatjes desde 65 a 175 i desde 5 a 75 Bujies

Preu: Pessetes 1'10 cada una

••

DECOMÍS.—Els guardes Izquierdo, Sendrós, Seldaña i García Gomez han decomisat les següents especies: 10 kilos de tocino salat; 2 caixes amb 15 ampolles de licor; 1 garrafa de 16 litres de Vermout; 2 garrafes de 4 litres de rom i anis i 1 caixa de 10 ampolles de vi ordinari.

..

CORBATES, COLLS, PUNYS, de primera classe a preus verdaderament económics en la

SOMBRERERIA de M. RIERA. MAR, 58

..

PENYORES.—Han sigut penyorats amb 3 pessetes els veins dels carrers de Quintana baixa 44 i Creu 37 per tirar aigua bruta al carrer; amb 25 pessetes al café de camareres del carrer de S. Isidro per contravenir les ordres de l'Arcaldía; i amb 25 pessetes també al vei del carrer de Sagunto 54 per haver tirat al carrer bastanta cantitat d' aigua, segons se digué provinent d'haver-hi banyat una nena atacada de tifus, habent-se hagut de tirar desinfectants per a calmar l'alarma d' aquell veinat.

..

LECTURA POPULAR

BIBLIOTECA D'AUTORS CATALANS

Cada dijous - 10 cèntims

El quadern d'aquesta setmana conté un recull de treballs en **Prosa i Vers** per Josep Sardá

..

BARRETS DE PALLA, de forma elegantissima i esmerada presentació a preus sens competencia, en la **SOMBRERERIA de M. RIERA.-MAR, 58.**

..

VISITA.—Dimecres d' aquesta setmana visitá al Governador l' Arcalde d' aquesta ciutat senyor Casas.

..

: DISPENSARI ODONTOLÓGIC MUNICIPAL :

: : : gratuit per a la classe obrera : : :
a càrrec d' en **FRANCISCO DE P. VIADER**
dentista del Hospital Clínic de Barcelona
curació de les enfermetats de la boca
: : : : : **operacions sense dolor** : : : : :

Consulta particular en Badalona:
Carrer de Mar, 42

ESPECTACLES.—*Cine Zorrilla.*—El programa per avui i demá en aquesta sala d'espectacles les composen les boniques pelícoles *Pathé especial-Actualidades de la Guerra Europea*, *La Usurpadora*, *El Complot de los Fantasmas* i *Max Linder a bordo.*

Per el dijous vinent, día de la Mercé, se prepara l'estrena de la gran cinta *Los misterios del castillo de Monroe.*

—Saló Cine Nou (can Salsas).—Avui i demá s'exhibirán en aquesta Cine un ramell de hermoses pelícoles amb les que alternarán els aplaudits números «Lola Durán», celebrada cançonetista i los *Santo-Ferri* duet molt aplaudit pel públic badaloní.

El dimecres i dijous vinents s' anuncia la presentació de la segona *troupe* de *Los Persas*, celebrats equilibristes i companys de la primera, que treballaren amb grandiós éxit en aquest Cine dies enrera.

..

Elixir Callol remedio de los Débiles

..

DE REDACCIÓ.—A última hora i quant ja teniem compaginat el present número rebém una crónica *De París estant* del nostre estimat amic A. S. B.

Anirá en la vinenta edició.

Serveis de desinfecció practicats per el Laboratori Municipal durant el mes d'Agost de 1914.

DESINFECCIÓ DOMICILIARIA

Desinfeccions practicades durant l' enfermetat . . .	50
» » en cas de curació	5
» » en cas de defunció	4
» solicitades per la Casa Alberg. . . .	9
Total	68

DESINFECCIÓ DE ROBES

Número de prendes desinfectades en la cambra de fumigació	93
Número de prendes desinfectades en l' estufa. . .	29
Total	122

V.° B.°
L' Insptr. Mpal. de Sanitat, *Baldomer Solá*

El Director, *Alexandre Ribera*

ANÁLISIS VERIFICATS PER EL DIT LABORATORI DURANT EL MATEIX MES

Esputs, 1.—Sang, 1.—Orina, 2.—Llet, 1.—Oli, 1.—Vins, 1.—Aigua (Análisis Bacteriológic), 4,

Badalona 31 Agost 1914.
El Director, *Alexandre Ribera*

Imprempta-Papereria Joaquim Casas.=Badalona